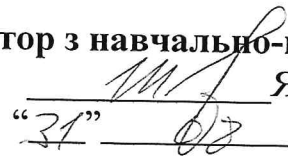

ЗВО «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

**Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра дизайну**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-методичної роботи

Ярослав ШТАНЬКО
“31” _____ 2026 р.

КОЛЬОРОЗНАВСТВО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В2 Дизайн
Освітньо-професійна програма (наукова)	«Графічний дизайн»
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська
Семестр викладання	I

**Івано-Франківськ
2026**

РОЗРОБНИК:

доц. кафедри дизайну

кандидат мистецтвознавства, доцент

Наталія ГІЛЯЗОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри дизайну

протокол № 1 від 28 серпня 2026

завідувач кафедри

Ірина МАТОЛІЧ

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Наталія ГІЛЯЗОВА

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 31 серпня 2026 р.

e-mail	nataliia.hiliyazova@ukd.edu.ua
Номер аудиторії кафедри	кафедра дизайну, ауд.510
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/person/nataliya-gilyazova
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=3585

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни «Кольорознавство»

Курс «Кольорознавства» є невід'ємною частиною фундаментальної підготовки дизайнерів. Дисципліна належить до обов'язкових дисциплін освітньої програми і передбачає виконання практичних завдань та вивчення теоретичного матеріалу.

Мета викладання даного курсу – засвоїти знання з теоретичних основ кольорознавства, вивчення основних і найбільш поширених способів і прийомів застосування на практиці. Ознайомлення з головними характеристиками та складовими частинами кольору.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- естетичні характеристики теоретичних основ кольорознавства;
- характеристики основних компонентів технік виконання, психо-фізіологічні, суспільні та асоціативні основи естетичного сприйняття форм, кольору, освітлення, тощо;
- закономірності синтезу кольорів у дизайні, графіці, живописі, архітектурі, тощо.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- оперувати властивостями кольору, впливаючи на його сприйняття при зміні однієї, двох або усіх трьох характеристик кольору;
- володіти матеріалом;
- створювати та виконувати ескізні проекти та композиційні розробки;
- використовувати властивості кольору,
- застосовувати прийоми гармонізації кольорових сполук; різними методиками пошуку колірних гармоній, встановлення контрастних, нюансних співвідношень кольорів у процесі формоутворення;
- самостійно збирати та аналізувати інформацію отриману з Інтернет ресурсів;
- застосовувати здобуті знання та навички в галузях графічного дизайну та у вирішенні творчих завдань.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП “Графічний дизайн” (2024/2025)).

Шифр та назва компетентності	Результати навчання
СК8. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.	ПРН 7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.
СК 9. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної	ПРН 8. Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в

анатомії, спеціального рисунка і живопису (за спеціалізаціями)	контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію. ПРН 9. Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання. ПРН 10. Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну у комунікативному просторі. ПРН 18. Відображати морфологічні, стильові та кольорофактурні властивості об'єктів дизайну
--	---

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1		
Семестр	1		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	Лекції	10 (в годинах)	2 (в годинах)
	Практичні	32 (в годинах)	6 (в годинах)
Самостійна робота		48 (в годинах)	82 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	екзамен		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
	Дизайн-проектування
	Комп'ютерний дизайн в графіці
	Живопис
	Біоформи в графічному дизайні
	Декоративна графіка і стилізація

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Фізичні властивості кольору (2 год.).

Поняття про колір. Класифікація спектра кольору. Хроматичні та ахроматичні кольори. Колірний тон. Насиченість.

Тема 2. Змішування кольорів (2 год.).

Види змішування кольорів – «оптичний» та «механічний». Закони змішування. Зміна кольору при штучному освітленні.

Тема 3. Контрасти (2 год.).

Колірна індукція. Види контрастів. Світловий контраст. Монохроматичний контраст. Хроматичний контраст.

Тема 4. Фізіологічні основи кольору. Психологічний вплив кольору (2 год.).

Відчуття кольору і сприйняття кольору. Світлота та насиченість кольору. Поверхневі та просторові якості кольору. Фізичні асоціації. Емоційні асоціації. Антропологічні асоціації. Кольоровий символізм. Психологічна характеристика одиничних кольорів.

Тема 5. Кольорова гармонія (2 год.).

Концепція створення гармоній. Гармонія за контрастами. Класифікація формальних колірних гармоній. Типи гармоній.

Екзаменаційне завдання. З отриманих зразків (завдання 4) створити таблицю кольорових асоціацій: фізичні, емоційні, антропологічні.

Матеріал: гуаш, акрил, клей, кольоровий папір. Формат А4.

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Вимоги до завдання	Кіль-ть годин
1.	Спектральне коло	Створити два спектральних кола з основних, допоміжних та проміжних кольорів. Матеріал: акварельні фарби. Формат А3.	6
2.	Змішування кольорів. Утворення контрастів	На форматі паперу розмістити 36 квадратів розміром 3*3 см. В них утворити кольорові контрасти шляхом змішування кольорів (додавання до хроматичного кольору ахроматичного). Поєднувати червоний, зелений, чорний і білий; жовтий, фіолетовий, чорний і білий; Оранжевий, синій, чорний і білий. Матеріал: гуаш, біло, акварель. Формат А3.	10

4.	Кольорові асоціації	Методом монотипії, за допомогою різноманітних матеріалів (тканина, листя дерев, пластик тощо) та фарби утворити значну кількість кольорових сполучень. Матеріал: гуаш, акрил, клей, кольоровий папір. Формат А4.	6
5.	Гармонія кольорів	На форматі паперу створити три однакові композиції застосувавши різні гармонії поєднань кольорів. Композиція може складатися з геометричних форм, або рослинних чи абстрактних елементів. Матеріал: гуаш. Формат А3.	10
	Всього годин		32

Зміст самостійної роботи здобувачів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.	48	82
Заливка у теплій, холодній гамі та ахроматична	10	12
Кольорова палітра	10	14
Ахроматичний контраст	8	14
Виконання екзаменаційного завдання	20	42

ПОЛІТИКА КУРСУ

Відповідно до нормативної бази УКД

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про систему забезпечення академічної доброчесності” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Політика використання штучного інтелекту” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).¹ “Положення про систему забезпечення академічної доброчесності” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку»

¹ визначається політика використання ШІ в навчальній дисципліні - дозволене/заборонене, правила використання

до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#).

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

Аудиторні заняття з дисципліни «Кольорознавство» проходять у формі лекцій та практичних занять.

Відпрацювання студентом пропущених або не вчасно створених практичних робіт виконуються в аудиторії. Це потрібно для того щоб виключити можливість плагіату, тобто присвоєння і здачі студентом чужої роботи.

Важливим елементом у навчальному процесі є **академічна доброчесність** – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Відповідно до цього викладач повинен надавати достовірну інформацію про використані джерела та власну творчу діяльність, а студент у свою чергу посилення на джерела інформації у разі використання при створенні ідей, ескізів та розробок.

Застосування ШІ під час виконання практичних завдань у межах даного курсу є недопустимим. Оскільки метою дисциплін є не лише отримання готового художнього результату, а передусім формування та розвиток власних творчих, колористичних навичок здобувача освіти.

Загалом після завершення кожної практичної роботи відбувається колективне обговорення між студентами та викладачем щодо виявлення негативних та позитивних моментів у виконаному завданні. При виконанні графічної роботи важливим є творчий підхід до завдання, використання власних ідей, зарисовок та ескізів.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в галузі графічного дизайну.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
ПРН 8. Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію. ПРН 9. Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання. ПРН 10. Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну у комунікативному просторі. ПРН 18. Відобразити морфологічні, стильові та кольорофактурні властивості об'єктів дизайну	словесний метод (викладення нового матеріалу); наочний метод (прикладні завдання, приклади зразків); інтерактивний методи (дискусія); практичний метод (виконання практичних завдань); стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні (відповідальності в роботі, доброчесності як в процесі навчання, так і при виконанні замовлень)	екзамен

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

Для вивчення навчальної дисципліни «Кольорознавство» необхідно:

- 1) проектор або інший мультимедійний екран для демонстрації презентацій теоретичного матеріалу та практичних завдань;
- 2) доступ до мережі Інтернет (пошукова система Google для порівняльного аналізу та роботи із фото аналогами для практичних завдань);
- 3) приладдя для ручного виконання завдань (мольберти та дошки);
- 4) книги, що входять до програми навчального курсу.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал
-----	-------	------------------------	-----

			мі п	ма х
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Усі практичні заняття з курсу «Кольорознавство» проводяться у форматі, що визначений деканатом університету (онлайн/офлайн чи змішаному).

Відвідування практичних занять з курсу є обов'язковим. Усі пропущені заняття повинні відпрацюватися впродовж трьох наступних тижнів після отримання пропуску, або після того, як студент повернувся до навчання.

Поточний контроль передбачає здачу студентом усіх практичних завдань за семестр у належному вигляді .

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання (аудиторні завдання):

Бали	Критерії оцінювання
54-60 – 5 А	Студент в повному обсязі опанував теоретичний матеріал (закони колористики, поєднання кольорів тощо) і виконав практичне завдання. Робота є акуратною, кольорові сполуки є відповідними, виконана з творчим підходом та дотриманням усіх вимог до завдання.
50-53 – 4 В	Студент добре опанував практичний та теоретичний матеріал (закони колористики, поєднання кольорів), вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання практичної роботи, але при цьому зробив декілька незначних помилок під час створення завдань (неохайність виконання).
45-49 – 4 С	Студент в цілому добре опанував практичний та теоретичний матеріал , вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання практичної роботи, але при цьому виконані роботи мали значні недоліки (неохайність виконання, порушення колористики і тонального співвідношення)

40-44 – 3 D	Студент в достатньому обсязі опанував практичний та теоретичний матеріал, справився з частиною поставлених завдань або виконав практичну роботу на недостатньо професійному рівні, при цьому вона мала значні недоліки (неохайність виконання, недотримання основних законів колористики, відсутність творчого підходу тощо).
35-40 – 3 E	Студент не опанував значну частину практичного та теоретичного матеріалу, погано справився з поставленими завданнями або виконав практичну роботу на недостатньо професійному рівні, робота має значні недоліки, а саме: неохайність виконання, недотримання основних вимог до завдання, відсутність творчого підходу тощо.
0-34 – 2 F	Студент, не опанував практичний та теоретичний матеріал, не виконав завдання

Критерії оцінювання (підсумковий контроль / екзаменаційне завдання):

Бали	Критерії оцінювання
37-40 – 5 A	Завдання виконано повністю на високому рівні. Таблиця кольорових асоціацій є повною, логічно структурованою та переконливо розкриває фізичні, емоційні й антропологічні асоціації кольору. Робота відзначається акуратністю виконання. Під час захисту здобувач аргументовано пояснює творчий задум, вільно використовує професійну термінологію та демонструє високий рівень художнього мислення.
33-36 – 4 B	Завдання виконано повністю. Таблиця кольорових асоціацій достатньо повно розкриває всі три групи асоціацій. Робота є акуратною, проте є наявні окремі несуттєві технічні або композиційні недоліки. Захист роботи переконливий, хоча окремі пояснення потребують більшої аргументації.
30-32 – 4 C	Завдання виконано у повному обсязі. Таблиця кольорових асоціацій відповідає поставленому завданню, проте окремі асоціативні зв'язки недостатньо обґрунтовані. Композиція та кольорове рішення мають окремі недоліки, що не впливають суттєво на загальне сприйняття роботи. Пояснення творчого задуму є достатнім, але не завжди повністю аргументованим.
27-29 – 3 D	Завдання виконано відповідно до мінімальних вимог. Таблиця кольорових асоціацій містить фізичні, емоційні та антропологічні характеристики, однак їх аналіз є поверховим або неповним. Робота є не дуже охайною та містить технічні недоліки. Під час захисту здобувач демонструє лише базове розуміння виконаного завдання.

25-26 – 3 E	Виконано лише мінімально необхідний обсяг роботи. Таблиця кольорових асоціацій є неповною або недостатньо логічною. Композиція має суттєві недоліки, кольорові рішення випадкові або недостатньо обґрунтовані. Під час захисту здобувач має труднощі з поясненням власного задуму та використанням професійної термінології.
0-24 – 2 F	Студент, не виконав завдання.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі.

Підсумковою формою контролю дисципліни «Кольорознавства» є екзамен, який передбачає виконання Екзаменаційного завдання самостійно.

Процедура проведення контрольних заходів, а саме підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів», яке розміщено на сайті університету в розділі «Публічна інформація»: <https://ukd.edu.ua/node/1149>

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно Шкали оцінювання знань за ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E

Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Об'єктивність процедур проведення контрольних заходів забезпечується відмежуванням результатів поточного контролю від результатів підсумкового контролю.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Кириченко М.А. Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. К.: «Вища школа», 2002. 188 с.
2. Печенюк Таміла Кольорознавство Л.; 2009. 191с.
3. Прищенко С. Кольорознавство: навч. посібник. К.: Кондор, 2018. 436 с.:іл..
4. Ярошенко А.В. Основні закономірності сприймання кольору. Матеріали Міжнародної науково-методичної конференції. Харків, 2009. С47-49.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Академія кольору. URL: https://www.koloristika.in.ua/t_fok.php
2. Вплив кольору на людину. URL: https://works.doklad.ru/view/zNR42YbQ_8o.html
3. Контрасти, нюанси. URL: https://studopedia.com.ua/1_27470_kontrasti-nyuansi.html
4. Основні характеристики кольору. URL: https://studopedia.su/8_59411_osnovniI-harakteristiki-koloru.html
- 5.
6. Поняття кольору та об'єкти, які вивчає теорія кольору. URL: <https://helpiks.org/4-94147.html>
7. Фізична природа світла. Основні групи кольорів. URL: <http://ua.textreferat.com/referat-1265-1.html>
8. Харченко В. Проблеми колірної гармонії у контексті графічного дизайну. URL: [irbis-nbuv.gov.ua > cgi-bin > irbis_nbuv > cgiirbis_64](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64)